

Warszawa, dnia 20 lipca 2018 roku

Do:

**Sądu Najwyższego
Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
Wydział III
Pl. Krasińskich 2/4/6, 00-951 Warszawa**

za pośrednictwem:

Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa
ul. Rakowiecka 30
02-528 Warszawa

Skarżąca:

Maria Szulc, SSN

adres do doręczeń: adres pełnomocników

reprezentowana przez:

adwokat Sylwię Gregorczyk-Abram
adwokata Michała Wawrykiewicza
adres: ul. Wiejska 12
00-490 Warszawa

Oplata sądowa: 30,00 zł

uiszczona w znakach opłaty sądowej

(na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca
2005 roku o kosztach sądowych w sprawach
cywilnych)

**ODWOŁANIE SKARŻĄCEJ
OD UCHWAŁY KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA
Z DNIA 12 LIPCA 2018 ROKU**

**(zatytułowanej w treści dokumentu: „Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 lipca
2018 roku w przedmiocie dalszego zajmowania stanowiska sędziego Sądu Najwyższego
przez Marię Szulc”)**

Działając w imieniu Skarżącej Marii Szulc, sędziego Sądu Najwyższego, na podstawie pełnomocnictwa procesowego z dnia 17 lipca 2018 roku, na podstawie art. 398¹ § 1 Kodeksu postępowania cywilnego („**k.p.c.**”), art. 44 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o Krajowej Radzie Sądownictwa (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 389 ze zm.; „**ustawa o KRS**”);

- I.** zaskarżamy w całości uchwałę Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 lipca 2018 roku w sprawie indywidualnej w rozumieniu art. 33 ust. 1, art. 42 ust. 1 i art. 44 ustawy

o KRS, zatytułowaną „Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 lipca 2018 roku w przedmiocie dalszego zajmowania stanowiska sędziego Sądu Najwyższego przez Marię Szulc” („Skarżona Uchwała”), w której Krajowa Rada Sądownictwa wydała negatywną opinię w przedmiocie dalszego zajmowania stanowiska sędziego Sądu Najwyższego przez Marię Szulc.

II. Wobec Skarżonej Uchwały podnosimy następujące zarzuty:

1. **naruszenie przepisów prawa materialnego**, tj. art. 19 ust. 1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej („TUE”) i art. 47 akapit drugi Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej („KPPUE”), ustanawiających zasadę skutecznej ochrony sądowej, której elementem jest zasada niezależności sędziów, w tym zasada nieusuwalności sędziów, poprzez uznanie, że sędzia Sądu Najwyższego Anna Owczarek, która ukończyła 65. rok życia, przechodzi w stan spoczynku (art. 37 § 1 ustawy o SN), chociaż przy podejmowaniu przez nią funkcji sędziego SN, stan spoczynku następował dopiero po ukończeniu 70. roku życia, a w związku z tym, zastosowanie do sędziego SN Anny Owczarek, która ukończyła 65. rok życia, procedury wynikającej z art. 37 § 1, 1a i 1b ustawy o SN i art. 5 ustawy z dnia 10 maja 2018 roku o zmianie ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 1045), mającej na celu uzyskanie zgody Prezydenta RP na dalsze pełnienie funkcji sędziego po uprzednim uzyskaniu opinii KRS, pomimo tego, że zgodnie z zasadą pierwszeństwa prawa Unii Europejskiej oraz art. 91 ust. 2 Konstytucji, jakiegokolwiek przepisy i procedury krajowe, które skracają pierwotną kadencję i wprowadzają procedurę weryfikacji warunkującą dokończenie pierwotnie ustalonej kadencji przed ukończeniem przez sędziego SN 70. roku życia, a dodatkowo nie przewidują żadnych wiążących kryteriów, wedle których organ uprawniony (Prezydent RP) wyraża zgodę na dalsze pełnienie funkcji sędziego SN po ukończeniu przez niego 65. roku życia, należy uznać za niestosowalne z uwagi na ich sprzeczność z art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE i art. 47 akapit drugi KPPUE, a zatem Skarżona Uchwała została podjęta bez jakiegokolwiek podstawy prawnej;
2. **naruszenie przepisów prawa materialnego**, tj. art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 3, art. 173, art. 10 i art. 186 Konstytucji, w zw. z art. 37 § 1a i 1b ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2018 r., poz. 5 ze zm.) („ustawa o SN”) w zw. z art. 21 ust. 2 i art. 33 ust. 1 ustawy o KRS, które miało istotny wpływ na wynik sprawy poprzez wydanie Skarżonej Uchwały (nazwanej „opinią”) przez Krajową Radę Sądownictwa („KRS” lub „Rada”), która była nienależycie obsadzona, wobec nieskutecznego powołania części sędziowskiej Rady, tj. powołania w sposób sprzeczny z Konstytucją, w konsekwencji czego sędziowska część Rady nie była uprawniona do uczestniczenia w postępowaniu w przedmiocie dalszego zajmowania stanowiska sędziego Sądu Najwyższego, głosowaniu, podejmowaniu uchwały i wyrażania opinii;

3. **naruszenie przepisów materialnego**, tj. art. 180 ust. 1 w zw. z art. 173, art. 10, art. 178 ust. 1 oraz art. 2 Konstytucji w zw. z art. 37 § 1 i 1a, art. 111 § 1 ustawy o SN, które miało istotny wpływ na wynik sprawy poprzez wydanie Skarżonej Uchwały (nazwanej „opinią”) przez KRS w sytuacji, w której sędzia Sądu Najwyższego Maria Szulc została powołana w czasie, kiedy stan spoczynku następował wraz z ukończeniem 70. roku życia, a ustawa o SN obniżyła wiek emerytalny do 65. roku życia ze skutkiem wstecznym i w ten sposób dokonała zmiany reguł w odniesieniu do stosunków już istniejących;
4. **naruszenie przepisów postępowania**, tj. art. 33 ust. 1 ustawy o KRS w zw. z § 12 ust. 2 uchwały nr 265/2017 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 września 2017 r. w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 września 2017 r. („Regulamin”), które miało istotny wpływ na wynik sprawy poprzez wydanie opinii w indywidualnej sprawie dotyczącej dalszego zajmowania stanowiska sędziego Sądu Najwyższego bez nadania tej opinii formy uchwały, podczas gdy Krajowa Rada Sądownictwa w każdej sprawie indywidualnej podejmuje uchwały, niezależnie od tego, czy ich przedmiotem jest opinia, wyrażenie zgody, sprzeciwu czy skierowanie wniosku do innych organów, bowiem podejmowanie uchwał przez Radę, o których mowa w art. 33 ust. 1 ustawy o KRS nie zależy od przedmiotu rozstrzygnięcia, ale wyłącznie od tego czy sprawa, którą zajmuje się Rada ma charakter indywidualny czy jest sprawą inną niż indywidualna, podczas gdy nie budzi żadnych wątpliwości, że postępowanie wпадkowe w ramach postępowania o udzielenie konkretnemu sędziemu zgody na dalsze zajmowanie stanowiska sędziego Sądu Najwyższego ma charakter indywidualny, jako że dotyczy indywidualnych uprawnień konkretnej osoby;
5. **naruszenie przepisów postępowania**, tj. § 14 Regulaminu, które miało istotny wpływ na wynik sprawy z uwagi na fakt, że opinia w przedmiocie dalszego zajmowania stanowiska sędziego Sądu Najwyższego nie zawiera podpisu osoby uprawnionej, tj. Przewodniczącego Rady, co powoduje, że doręczona opinia nie zawiera wszystkich koniecznych elementów, a w konsekwencji stanowi tzw. nieakt;
6. **naruszenie przepisów postępowania**, tj. art. 42 ust. 1 i 3 w zw. z art. 33 ust. 1 ustawy o KRS, które miało istotny wpływ na wynik sprawy poprzez doręczenie opinii w przedmiocie dalszego zajmowania stanowiska sędziego Sądu Najwyższego przez Marię Szulc nie tylko bez zachowania odpowiedniej formy, ale również niezawierającej uzasadnienia oraz pouczenia o sposobie wniesienia odwołania do Sądu Najwyższego, co uniemożliwia zarówno poznanie motywów, którymi kierowała się Rada wydając negatywną opinię w przedmiocie dalszego zajmowania stanowiska sędziego Sądu Najwyższego przez Marię Szulc, jak również instancyjną kontrolę tej opinii;
7. **naruszenie przepisów postępowania**, tj. art. 29 ust. 1 i 2 w zw. z art. 33 ust. 1 ustawy o KRS, które miało istotny wpływ na wynik sprawy poprzez uniemożliwienie Skarżącemu czynnego udziału w postępowaniu dotyczącym wyrażenia opinii

w przedmiocie dalszego zajmowania przez nią stanowiska sędziego Sądu Najwyższego, w szczególności wobec niezawiadomienia Skarżącej o wszczęciu postępowania, niezawiadomienia o terminie posiedzenia Rady i uniemożliwienia jej wzięcia udziału w posiedzeniu Rady, czym naruszono podstawowe uprawnienie uczestnika postępowania, jakim jest prawo czynnego udziału w sprawie oraz prawo do obrony.

- III. Wnosimy o zasądzenie na rzecz Skarżącej **kosztów niniejszego postępowania**, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.
- IV. Zważywszy na brzmienie przepisu art. 44 ust. 3 ustawy o KRS oraz art. 3984 § 2 k.p.c. oraz utrwalone orzecznictwo SN (zob. wyrok SN z dnia 14 marca 2002 roku, III KRS 1/02), w postępowaniu z odwołania od uchwały KRS w sprawach wyrażenia zgody na dalsze zajmowanie stanowiska sędziego, nie ma zastosowania art. 393 § 1 i 2 k.p.c., co oznacza, że Sąd Najwyższy nie może odmówić przyjęcia odwołania do rozpoznania. Dlatego **nie jest zasadne złożenie wniosku o przyjęcie niniejszego odwołania do rozpoznania wraz z uzasadnieniem**. Jest tak z uwagi na szczególny rodzaj i tryb tego postępowania – będącego w istocie postępowaniem jednoinstancyjnym (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 6 czerwca 2003 r., III AO 27/02; wyroku z dnia 11 grudnia 2002 r., III AO 16/02 oraz wyroku z dnia 14 marca 2002 r., III KRS 1/02). Jednakże z daleko posuniętej ostrożności procesowej, **wskazujemy, że złożone odwołanie jest oczywiście uzasadnione**.
- V. Na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. **wnosimy o uchylenie** Skarżonej Uchwały w całości i przekazanie sprawy KRS do ponownego rozpoznania.

U Z A S A D N I E N I E

I. WPROWADZENIE

W dniu 17 lipca 2018 r. sędziemu Sądowi Najwyższemu Marii Szulc doręczono odpis Skarżonej Uchwały (opinii Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 lipca 2018 r. w przedmiocie dalszego zajmowania stanowiska sędziego Sądu Najwyższego przez Marię Szulc).

Skarżona Uchwała została doręczona bez nadania jej właściwej formy – powinna to być forma uchwały, podlegająca zaskarżeniu stosownie do przepisów art. 44 ustawy o KRS. Skarżącej doręczono uwierzytelniony przez Biuro Rady odpis Skarżonej Uchwały. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o KRS w ten sposób doręcza się „uchwałę Rady”. Potwierdza to, że sama KRS uznała i potwierdziła, że Skarżona Uchwała stanowi uchwałę Rady w rozumieniu ustawy o KRS.

W orzecznictwie sądowym przyjmuje się jednak, że to nie nazwa rozstrzygnięcia determinuje ustalenie, jakie rozstrzygnięcie zostało podjęte, ale jego charakter i cechy. „*Użycie tej czy innej*

nazwy bądź też jej nieużycie nie ma znaczenia dla charakteru prawnego danego aktu jako orzeczenia, jeżeli jest to akt rozstrzygający co do istoty indywidualnej sprawy należącej do właściwości organów administracji państwowej lub w inny sposób kończący postępowanie w danej instancji” (wyrok NSA w Warszawie z dnia 3 sierpnia 2001 r., III SAB 34/01, LEX nr 79247).

Jak wskazuje orzecznictwo sądów administracyjnych, *„Do konstytutywnych składników treści decyzji/postanowienia, to jest takich, których istnienie decyduje o tym, że w danym przypadku mamy do czynienia z decyzją lub postanowieniem zalicza się: oznaczenie organu administracji wydającego akt, wskazanie adresata aktu, rozstrzygnięcie o istocie sprawy oraz podpis osoby reprezentującej organ administracji publicznej. Brak któregokolwiek z powyższych elementów powoduje, że dany akt nie może być uznany za decyzję administracyjną czy postanowienie w rozumieniu przepisów k.p.a. (...) Zgodnie zarówno z poglądami doktryny jak i utrwalonym orzecznictwem o uznaniu danego aktu za decyzję czy postanowienie przesądza jego treść a nie nadana mu nazwa (forma), a pisma zawierające rozstrzygnięcia w sprawie załatwianej w formie decyzji czy postanowienia są decyzjami administracyjnymi/ postanowieniami o ile zawierają minimum elementów niezbędnych do zakwalifikowania ich jako decyzji/ postanowienia tj. oznaczenie organu administracji, adresata oraz podpis pracownika reprezentującego organ*” (wyrok NSA z dnia 18.04.2018 r., II OSK 2665/17, CBOSA).

W takich wypadkach orzecznictwo przyjęło, że niewłaściwym jest stwierdzanie niedopuszczalności odwołania od pisma, którego nie zatytułowano „decyzją”, jeżeli tylko pismo to zawiera minimum elementów niezbędnych dla zakwalifikowania go jako decyzji. *„Użycie takiej czy innej nazwy, bądź brak jej powołania nie ma znaczenia dla charakteru prawnego danego aktu. Dla prawidłowej oceny czy akt jest rozstrzygnięciem merytorycznym w sprawie ma bowiem to czy został wydany w indywidualnej sprawie administracyjnej, należącej do właściwości organu administracji państwowej. Brak przywołania nazwy "postanowienie", czy też brak pouczenia o możliwości zaskarżenia nie może decydować o jego charakterze i nie zwalnia organu odwoławczego z obowiązku poszukiwania rzeczywistej treści pisma*” (wyrok WSA w Warszawie z dnia 29.12.2016 r., VI SA/Wa 1982/16, CBOSA).

Z tych przyczyn rozstrzygnięcie KRS z dnia 12 lipca 2018 roku (Skarżona Uchwała) podlega zaskarżeniu na podstawie art. 44 ust. 1 ustawy o KRS. Mimo błędnego oznaczenia niewątpliwe jest, że „opinia” Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 lipca 2018 roku w przedmiocie dalszego zajmowania stanowiska sędziego Sądu Najwyższego przez Marię Szulc stanowi w istocie uchwałę tego organu.

II. UZASADNIENIE PODSTAW ODWOŁANIA

W świetle wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej ("TS") w sprawie C-64/16 Associação Sindical dos Juízes Portugueses, art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE nakłada na państwa członkowskie obowiązek ustanowienia w dziedzinach objętych prawem Unii systemu środków

i procedur zapewniających skuteczną kontrolę sądową zgodnie z zasadą skutecznej ochrony sądowej. Przepis ten odnosi się do zasady skutecznej ochrony sądowej, która jest zasadą ogólną prawa unijnego, potwierdzoną w art. 47 KPPUE. Naruszenie zasady skutecznej ochrony sądowej w dziedzinach objętych prawem Unii stanowi zatem naruszenie art. 19 ust. 1 akapit drugi w zw. z art. 47 KPPUE.

Zgodnie z Art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE, jeżeli dany organ krajowy może rozstrzygać kwestie dotyczące stosowania lub wykładni prawa Unii jako sąd w rozumieniu art. 267 TFUE, to państwo członkowskie powinno zapewnić, że organ ten spełnia integralne wymogi skutecznej ochrony sądowej zgodnie z art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE.

Sąd Najwyższy bez żadnych wątpliwości rozstrzyga kwestie dotyczące stosowania lub wykładni prawa unijnego. Co więcej, jest sądem ostatecznej instancji w rozumieniu art. 267 akapit 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej ("TFUE") (zob. w szczególności wyrok C-119/15, Biuro podróży "Partner"). W związku z tym Rzeczpospolita Polska powinna zapewnić SN i jego sędziom gwarancje, które wynikają z zasady skutecznej ochrony sądowej na podstawie art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE oraz art. 47 KPPUE. Jednym z kluczowych elementów tej zasady jest niezależność organu sądowego.

W ocenie TS, aby uznać, że spełnione są warunki dotyczące niezawisłości, przypadki odwołania członków danego organu powinny być oparte na wyraźnych przepisach ustawowych (por. wyrok C-222/13, TDC), a wygaśnięcie mandatu członków organu powinno następować "wyłącznie ze szczególnych i wyraźnie określonych powodów" (C-246/05, Armin Häupl). Gdy zarówno okres trwania kadencji prezesa organu ocenianego w świetle art. 267 TFUE, jak i powody jego ewentualnego odwołania przez rząd państwa członkowskiego nie zostały określone w ustawie, takiego organu nie można uważać za niezawisły (C-49/13, MF 7). Trybunał podobnie ocenił sytuację, w której członkowie duńskiego organu orzekającego w sprawach telekomunikacyjnych (mianowani przez ministra na okres 4 lat) mogą zostać usunięci ze stanowiska przy braku szczególnych uregulowań w tym względzie (dotyczących sędziów) poza ogólnymi zasadami prawa administracyjnego i pracy (ww. sprawa C-222/13, TDC.). Brak szczególnych gwarancji przed odwołaniem powoduje, iż członkowie organu orzekającego nie są niezawisli, chociaż zgodnie z uregulowaniami krajowymi rangi ustawowej są "osobiście i służbowo niezawisli i podlegają w zakresie swoich zadań jedynie prawu i własnemu sumieniu". Zdaniem TS, taki system nie zabezpiecza w sposób skuteczny przed bezpodstawną interwencją lub naciskami władzy wykonawczej (C-53/03, Synetairismos Farmakopoion Aitolias & Akarnanias (Syfait)).

Mając na uwadze powyższe, nie ulega wątpliwości, że przepisy, na podstawie których została wydana Skarżona Uchwała – przewidujące przejście w stan spoczynku sędzi SN, która ukończyła 65. rok życia, chociaż przy podejmowaniu przez nią funkcji sędziego SN, stan spoczynku następował dopiero po ukończeniu 70. roku życia, narusza art. 19 ust. 1 zdanie drugie TUE w zw. z art. 47 KPPUE i wyrażoną w nim zasadę nieusuwalności sędziów. Niezgodne z ww. przepisami są również przepisy ustawy o SN, które nie przewidują żadnych

wiążących kryteriów, wedle których Prezydent RP wyraża zgodę na dalsze pełnienie funkcji sędziego SN po ukończeniu przez niego 65. roku życia.

W konsekwencji, KRS była zobowiązana odmówić zastosowania do sędziego SN Anny Owczarek, która ukończyła 65. rok życia, procedury wynikającej z art. 37 § 1, 1a i 1b ustawy o SN i art. 5 ustawy z dnia 10 maja 2018 roku o zmianie ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 1045).

Zgodnie z zasadami przyjętymi w ustawie o KRS i Regulaminie, Rada obraduje na posiedzeniach plenarnych (art. 20 ust. 1 ustawy o KRS), podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów, w głosowaniu jawnym (art. 21 ust. 2 ustawy o KRS), przy czym do ważności jej uchwał potrzebna jest obecność co najmniej połowy jej składu (art. 21 ust. 1 ustawy o KRS). **Do ważności uchwał Rady niezbędne jest jednak przede wszystkim jej należyte obsadzenie.** Aby KRS mogła realizować swoje konstytucyjne zadanie i stać na straży niezależności sądownictwa oraz niezawisłości sędziowskiej, winna być ukształtowana w zgodzie z przepisami art. 187 ust. 1 Konstytucji, w szczególności w zw. z art. 10, art. 173, art. 178 ust. 1, art. 179 i art. 186 Konstytucji.

Zmiany ustawy o KRS dokonane ustawą z dnia 8 grudnia 2017 roku o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3), **spowodowały w szczególności, że wybór obecnego składu KRS został dokonany z naruszeniem konstytucyjnych zasad podziału i równowagi władz** (art. 10 Konstytucji) oraz niezależności sądownictwa (art. 173 Konstytucji). Odrębność i niezależność sądownictwa może być zaś realizowana jedynie przy zagwarantowaniu niezawisłości sędziowskiej (art. 178 ust. 1 Konstytucji).

Dokonując należytej wykładni przepisów Konstytucji, mając na względzie ustrojową rolę KRS, konstytucyjne standardy podziału i równowagi władz oraz odrębności władzy sądowniczej, należy stwierdzić, że piętnastu członków KRS, o których mowa w art. 187 ust. 1 pkt 2 Konstytucji, winno być wskazywanych i wybieranych przez środowiska sędziowskie, reprezentujące odrębną władzę sądowniczą. Wedle założeń konstrukcji ustrojowej, dla realizacji swoich konstytucyjnych zadań, KRS składa się z przedstawicieli wszystkich trzech władz - wykonawczej, ustawodawczej i sądowniczej. Każda z nich wybiera swoich przedstawicieli do Rady. Wynika to w sposób oczywisty z prawidłowego zastosowania reguł interpretacyjnych. Stosowana przez obecną większość parlamentarną izolowana wykładnia Konstytucji wskazująca na dowolność (jeśli chodzi o organy władzy państwowej) wyboru sędziowskiej części składu KRS, a tym samym możliwość ustawowego przekierowania kompetencji wyboru tych 15 członków Rady na Sejm RP, stanowi bezpodstawną ingerencję w kształt ustrojowy państwa oparty na trójpodziale władz i konstytucyjną rolę KRS jako strażnika niezależności sądów i jako taka jest interpretacją błędną. Zgodnie z ustawą o KRS zadanie wyboru sędziowskiej części Rady zostało powierzone faktycznie większości parlamentarnej (art. 11d ustawy o KRS), co w sposób oczywisty prowadzi do konstytucyjnego

konfliktu z zasadą podziału władz. W obecnym stanie prawnym (który należy uznać za sprzeczny z porządkiem konstytucyjnym) Sejm oraz Senat wybiera bowiem większość członków KRS (21 spośród 25). Dodatkowo, sejmowa Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka (w której większość głosów oraz funkcję przewodniczącego posiada większość sejmowa) - zgodnie z ustawą o KRS - otrzymała monopol w zakresie przedstawiania Sejmowi kandydatów do KRS, co tylko pogłębia upolitycznienie procedury wyborów członków organu, który stoi na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów.

W konsekwencji, prawidłowa realizacja zadań KRS jest obecnie niemożliwa¹. Zgodnie z doktryną prawa „użyty w art. 186 ust. 1 Konstytucji RP termin >>stanie na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów<< jest zwrotem niedookreślonym, bardzo trudnym do zdefiniowania, wykładania przepisów Konstytucji oraz przepisów ustawy o KRS odnoszących się do pozycji ustrojowej Rady musi mieć na uwadze wszystkie wynikające z rozdziału VIII Konstytucji, zatytułowanego >>Sądy i trybunały<<, założenia dotyczące sprawowania władzy sądowniczej, a także pozostałe unormowania Konstytucji, dotyczące państwa prawnego, zasady podziału władz i odrębności władzy sądowniczej oraz postanowienia odnoszące się do prawa do sądu (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP).”² W tym kontekście w pełni należy podzielić opinię Trybunału Konstytucyjnego, który w wyroku z dnia 24 czerwca 1998 r. w sprawie o sygn. akt K 3/98 stwierdził, że Krajowa Rada Sądownictwa – jak żaden inny konstytucyjny organ państwa – jest powołana do ochrony niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Zachowanie zaś niezależności sądów i niezawisłości sędziów ma fundamentalne znaczenie dla realizacji prawa każdego do niezależnego, bezstronnego i niezawisłego sądu (art. 45 Konstytucji).

Zagadnienie ochrony niezależności sądownictwa należy bowiem oceniać nie tylko z czysto ustrojowego punktu widzenia, ale także - a może przede wszystkim - z punktu widzenia ochrony podstawowych praw i wolności obywatelskich. Zgodnie z treścią i wymaganiami art. 45 ust. 1 Konstytucji oraz art. 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności („EKPC”) każdemu obywatelowi przysługuje prawo do rzetelnego procesu, a więc do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy przez niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Powierzając władzy ustawodawczej systemowo zadanie powoływania zdecydowanej większości członków KRS i tym samym pozwalając, by władza ustawodawcza sprawowała kontrolę nad decyzjami o wyborze sędziów, ustawa o KRS narusza niezależność ciała, które jest konstytucyjnym gwarantem niezależności sądownictwa w Polsce. Niezapewnienie przez państwo gwarancji niezawisłości i niezależności władzy sądowniczej powoduje natomiast daleko idące, negatywne skutki dla jednostki w postaci naruszenia jej praw i wolności, czego

¹ KRS zobowiązana jest do zapewnienia ochrony niezależności sądów i niezawisłości sędziów, stosownie do treści art 186 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.).

² M. Niezgódka – Medek, R. Pęk, Krajowa Rada Sądownictwa. Komentarz, uwaga 12 do art. 1, LEX 2013

nie da się pogodzić z zasadą demokratycznego państwa prawnego, zapisaną w art. 2 Konstytucji.

Jako Państwo członkowskie Unii Europejskiej, Polska jest również zobowiązana respektować główne wartości, na których opiera się Unia, uwzględniając praworządność - jak stanowi art. 2 TUE - oraz należyta ochronę sądową (art. 19 TUE) i art. 47 KPPUE, zawierający wymogi sprawiedliwego procesu EKPC odnoszące się do „niezawisłego i bezstronnego sądu ustanowionego uprzednio na mocy ustawy”. W tym przypadku niezawisłość sędziowska jest więc warunkiem poszanowania praw i wolności człowieka (zob. np. wyrok ETPC z dnia 30 listopada 2010 r. w sprawie *Henryk Urban i Ryszard Urban przeciwko Polsce*, skarga nr 23614/08, a także wyrok ETPC w sprawie *Pohoska przeciwko Polsce*, skarga nr 33530/06).

Drastycznym naruszeniem niezależności władzy sądowniczej jest także skrócenie kadencji członków KRS wybranych spośród sędziów Sądu Najwyższego, sądów administracyjnych, sądów powszechnych i sądów wojskowych na konstytucyjnie gwarantowaną czteroletnią kadencję. Takie rozwiązanie przewidziane w nowelizacji ustawy o KRS z dnia 8 grudnia 2017 roku narusza art. 187 ust. 3 Konstytucji. Budzi to także obawy dotyczące indywidualnej sytuacji sędziów pełniących funkcje członków KRS. W podobnych wypadkach Europejski Trybunał Praw Człowieka uznawał, że osoby sprawujące urząd, należące do kierownictwa sądów - mają w rozumieniu art. 6 ust. 1 EKPC prawo do sprawowania urzędu do chwili wygaśnięcia mandatów lub upływu ich kadencji (Europejski Trybunał Praw Człowieka, wyrok w sprawie *Baka v Hungary* z dnia 23 czerwca 2016 roku). W orzeczeniu tym Trybunał rozpatrywał prawo do sądu nie tylko w aspekcie uprawnień konkretnego obywatela, ale także w aspekcie gwarancji jego standardu. W tym kontekście na problem sprowadzający się do pytania, czy jeśli działania państwa, dotyczące sędziego, rodzą wątpliwości w świetle zasady niezależności sądownictwa, to mamy do czynienia niejako z własną niezależnością sędziego wpisującą się w niezależność sądownictwa, która rodzi podmiotowe uprawnienie realizowane na gruncie Konwencji, udzielono jednoznacznie pozytywnej odpowiedzi.

Treść art. 111 § 1 w zw. z art. 37 § 1 i 1a ustawy o SN, jest rażąco sprzeczna z art. 180 ust. 1 w zw. z art. 173, art. 10, art. 178 ust. 1 oraz art. 2 Konstytucji, ponieważ narusza konstytucyjną zasadę nieusuwalności sędziów i stanowi bezpodstawną ingerencję władzy wykonawczej w niezależność sądownictwa i niezawisłość sędziowską. Sędzia Sądu Najwyższego Anna Owczarek została powołana w czasie, kiedy stan spoczynku następował wraz z ukończeniem 70. roku życia, a ustawa o SN obniżyła wiek emerytalny do 65. roku życia ze skutkiem wstecznym i w ten sposób dokonała zmiany reguł w odniesieniu do stosunków już istniejących.

Warto także, w kontekście rozpoznawania niniejszego odwołania zwrócić uwagę na okoliczność, że niezależnie od daleko idących zastrzeżeń natury konstytucyjnej do ustawy o KRS i przewidzianej nią procedury wyboru sędziowskiej części składu KRS (art. 187 ust. 1 pkt 2 Konstytucji) oraz kwestii wygaszenia kadencji sędziów - członków KRS - wbrew literalnemu brzmieniu art. 187 ust. 3 Konstytucji, **wyбір obecnego składu KRS został**

dokonany z istotnym naruszeniem obecnego brzmienia ustawy o KRS, a zatem jest obarczony wadą prawną.

Zgodnie bowiem z art. 11d ustawy o KRS kandydatów do Rady wskazują kluby poselskie. Wbrew przedmiotowej normie, kandydatury sędziów pełniących obecnie funkcję członków KRS wskazane zostały przez klub parlamentarny Prawa i Sprawiedliwości – podmiot o charakterze nietożsamym z uprawnionym w świetle prawa klubem poselskim, a tym samym nieposiadający kompetencji w przedmiotowym zakresie. Żaden bowiem przepis ustawy o KRS nie przyznaje klubom parlamentarnym uprawnienia do dokonania czynności wskazania Marszałkowi Sejmu kandydatów do KRS. Ani wykładnia językowa, ani systemowa czy funkcjonalna nie dają przy tym żadnych podstaw do dokonania rozszerzającej wykładni przepisu art. 11d ustawy o KRS. Ponadto, art. 11d ust. 5 ww. aktu stanowi, że Sejm wybiera członków Rady „na najbliższym posiedzeniu Sejmu” (w stosunku do posiedzenia, na którym dokonane zostało wskazanie kandydatów), podczas gdy wybór członków obecnej KRS dokonany został podczas tego samego posiedzenia Sejmu, w czasie którego nastąpiło wskazanie kandydatów.

Na gruncie postępowania karnego, udział osoby nieuprawnionej przy wydawaniu rozstrzygnięcia, jak również niewłaściwa obsada sądu stanowi bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia (art. 439 § 1 pkt 1 i 2 Kodeksu postępowania karnego; „k.p.k.”). *„Orzekanie przez sąd wyznaczony ustawą, zatem sąd właściwy i należycie obsadzony jest w Rzeczypospolitej Polskiej zasadą konstytucyjną (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP). Wyrok wydany z udziałem osoby nieuprawnionej do orzekania podlega uchyleniu niezależnie od woli stron i od wpływu na treść zawartych w nim rozstrzygnięć (art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k.), a gdy uzyska prawomocność, podlega uchyleniu po wznowieniu postępowania (art. 542 § 3 k.p.k.)”* (wyrok SA w Krakowie z dnia 30 grudnia 2009 r., II AKa 172/09, LEX nr 581811).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że *„Użyte w art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. sformułowanie >>...w wydaniu orzeczenia brała udział osoba nieuprawniona...<< odnosi się do sytuacji, w której członek składu sądu, nie mając uprawnień do orzekania, wykonuje funkcje sędziowskie, aż do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy, które kończy etap wyrokowania (...)”* (postanowienie SN z dnia 31 marca 2011 r., II KK 265/10, LEX nr 784529). Z orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że *„Branie udziału w wydaniu orzeczenia”* w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 1 polega na uczestniczeniu w czynnościach procesowych prowadzących do wydania orzeczenia oraz w czynnościach finalnych ściśle związanych z jego wydaniem, tj. w naradzie, głosowaniu, sporządzeniu, podpisaniu i ogłoszeniu orzeczenia (por. postanowienie SN z 23.03.2011 r., I KZP 33/10, LEX nr 738272). W doktrynie wyrażono pogląd, że sędzia, który nie posiada stosownej delegacji do orzekania w danym sądzie albo gdy delegacja została wydana w sposób nieprawidłowy, jest osobą nieuprawnioną do orzekania w rozumieniu § 1 pkt 1 (por. Grzegorzczuk, *Kodeks*, t. 1, 2014, s. 1475; Grajewski, Paprzycki, Steinborn, *Kodeks*, t. 2, 2013, s. 96–97; Grzegorzczuk, Tylman, *Postępowanie*, 2011, s. 874). Orzekanie sędziego na podstawie dotkniętego taką wadą aktu delegowania powoduje nienależytą obsadę sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 (por. wyrok SN z 24.08.2011 r., III KK 213/11, LEX nr 955023).

Z kolei na gruncie procedury administracyjnej przyjmuje się, że decyzja podpisana przez osobę nieupoważnioną do jej wydania w imieniu organu dotknięta jest wadą nieważności, przy czym taką wadę decyzji kwalifikuje się jako naruszenie przepisów o właściwości (art. 156 § 1 pkt 1 Kodeksu postępowania administracyjnego; „k.p.a.”) lub rażące naruszenie prawa bądź jako wydanie aktu bez podstawy prawnej (art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a.). Przeważający jest przy tym pogląd w piśmiennictwie i orzecznictwie, że sam brak powołania się w decyzji na upoważnienie nie pociąga za sobą nieważności decyzji, **o ile upoważnienie takie rzeczywiście istniało**, co wymaga zbadania przez organ administracji (por. Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, pod red. R. Hausera, M. Wierzbowskiego, Wydawnictwo C.H. Beck Warszawa 2014, s. 783-784) i powołane tam orzeczenia NSA i WSA; glosa B. Adamiak do wyroku SN z 11 października 1996 r., III RN 8/96, OSP 1997, nr 10, poz. 190).

Jak wskazał przy tym Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 16.04.2013 r., II FSK 410/11, kwestionując decyzje podpisane przez osoby, które nie były umocowane do działania w imieniu organu *„Funkcję pełniącego obowiązki powierzyć można jedynie w przypadku, gdy dane stanowisko w strukturze organizacyjnej urzędu nie jest obsadzone.”*

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, że sędziowska część Rady, tj. wybrani do Rady sędziowie w sposób sprzeczny z Konstytucją, w istocie nie posiadają statusu członków Rady, bowiem nigdy nie zostali do niej skutecznie powołani. Rada w obecnym kształcie nie ma należytego umocowania w ramach systemu prawnego określonego w Konstytucji. W konsekwencji sędziowska część Rady nie była uprawniona do uczestniczenia w postępowaniu przed Radą w przedmiocie dalszego zajmowania stanowiska sędziego Sądu Najwyższego przez Marię Szulc, jak również nie była uprawniona do wyrażania opinii i głosowania nad uchwałą w tym przedmiocie. **Oznacza to w konsekwencji, że opinia KRS dotknięta jest poważną wadą, która powinna skutkować jej uchyleniem, jako wydanej przez osoby nieuprawnione.**

Ani ustawa o SN, ani ustawa o KRS nie określa przesłanek, jakie powinien spełnić sędzia Sądu Najwyższego, aby Prezydent wyraził zgodę na dalsze zajmowanie stanowiska sędziego *Sądu Najwyższego, a Rada wydała pozytywną opinię w tym przedmiocie*³. Skoro przepisy nie określają w jakich przypadkach możliwe jest wyrażenie zgody, a w jakich odmowa jej udzielenia, jak również nie precyzują kiedy Rada wydaje opinię pozytywną, a kiedy negatywną, to wydawane w tym przedmiocie rozstrzygnięcia (rozstrzygnięcie końcowe Prezydenta i rozstrzygnięcie wпадkowe Rady), należy uznać za rozstrzygnięcia o charakterze uznaniowym.

³ nie sposób tych przesłanek wywieść z przepisu art. 37 § 1b ustawy o Sądzie Najwyższym, który stanowi, że *Sporządzając opinię, o której mowa w § 1a, Krajowa Rada Sądownictwa bierze pod uwagę interes wymiaru sprawiedliwości lub ważny interes społeczny, w szczególności racjonalne wykorzystanie kadr Sądu Najwyższego lub potrzeby wynikające z obciążenia zadaniami poszczególnych izb Sądu Najwyższego*, odwołuje się do bliżej niesprecyzowanych klauzul generalnych, co więcej, nie odnoszących się bezpośrednio do osoby Sędziego.

Z tego względu należy podnieść uwagę o charakterze generalnym i w ślad za poglądami orzecznictwa wskazać, że „W przypadku, gdy prawo materialne pozostawia rozstrzygnięcie uznaniu administracyjnemu organu, czyli umożliwia organowi wybór rodzaju rozstrzygnięcia, jego obowiązkiem jest załatwić sprawę po dokładnym wyważeniu interesu społecznego i słusznego interesu strony. Obywatel ma prawo do tego, by jego oparte na prawie materialnym roszczenia i wnioski były rozpatrywane w ramach przewidzianej prawem procedury i w określonych przez prawo formach. Rozstrzygnięcia wydane w tego typu sprawach powinny być zatem starannie uzasadnione, z odniesieniem się do okoliczności danej sprawy. Sporządzając uzasadnienie decyzji organ administracji publicznej winien mieć na uwadze szczególną funkcję, jaką przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego wyznaczają tej części decyzji i wymogi (wskazane w art. 107 § 3 k.p.a.), którym powinno ono odpowiadać. Zawarte w uzasadnieniu motywy rozstrzygnięcia są bowiem istotne dla strony, która korzystając z przysługującego jej prawa zaskarżenia decyzji będzie mogła ocenić i ustosunkować się do argumentów organu wydającego decyzję, ale także, co w rozpoznawanej sprawie wymaga podkreślenia, ich treść pozwala sądowi na dokonanie oceny prawidłowości przeprowadzonego postępowania i jego skutku w postaci decyzji.” (wyrok WSA w Kielcach z dnia 9 maja 2018 r., II SA/Ke 241/18, LEX nr 249960).

Przechodząc do uzasadnienia poszczególnych zarzutów skargi należy wskazać, że ustawa o KRS nie zawiera szczególnych regulacji dotyczących procedury wydawania opinii w przedmiocie dalszego zajmowania stanowiska sędziego Sądu Najwyższego. Takich regulacji nie zawiera również ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw.

Należy stwierdzić, że ustawa o KRS, jako wyłączająca w art. 2 zastosowanie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, zawiera przepisy szczególne, regulujące tryb postępowania przed Radą. Stwierdzić należy jednak, że poza bardziej szczegółową regulacją dotyczącą wyboru kandydatów na stanowiska sędziowskie, ustawa o KRS zawiera kilka ogólnych przepisów dotyczących załatwiania przez nią spraw. W takim wypadku, tj. jako że ustawa nie reguluje szczegółowego postępowania w konkretnych sprawach, w szczególności nie zawiera regulacji dotyczącej postępowania w sprawie wyrażania opinii w przedmiocie dalszego zajmowania stanowiska sędziego Sądu Najwyższego, należy uznać, że przepisy Rozdziału 3 ustawy o KRS mają charakter generalny i należy je stosować do wszystkich spraw, w których władna jest procedować KRS, w tym do procedury wydawania opinii w przedmiocie dalszego zajmowania stanowiska sędziego Sądu Najwyższego.

Ponadto, kluczowe znaczenie dla oceny legalności Skarżonej Uchwały ma art. 33 ust.1 ustawy o KRS, który stanowi, że **w sprawach indywidualnych Rada podejmuje uchwały** po wszechstronnym rozważeniu sprawy, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli zostały złożone.

Przepis nie wymienia zatem szczegółowo zakresu spraw należących do kompetencji Rady, a z art. 3 ust. 1 i 2 ustawy o KRS oraz w przepisów innych ustawy, wprost wynika, że Rada

podejmuje rozstrzygnięcia w formie uchwały. Również należy wskazać, że podjęcie uchwały nie zależy od tego, co ma być jej przedmiotem, tj. opinia, wniosek, wyrażenie stanowiska, wyrażenie zgody lub sprzeciwu. Przepis art. 33 ust. 1 ustawy o KRS ogólnie określa, że Rada podejmuje uchwały w sprawach indywidualnych. To zatem od ustalenia, czy sprawa ma charakter indywidualny lub nie, zależy czy Rada podejmuje uchwałę, czy wyraża swoje stanowisko w zwykłej formie pisemnej bez konieczności uprzedniego podjęcia uchwały.

W każdej więc sprawie należącej do właściwości Rady, noszącej cechy sprawy indywidualnej, niezależnie od tego, czy załatwianej w formie opinii, zgody, sprzeciwu, czy innej, Rada zobowiązana jest podjąć uchwałę.

Stanowisko to znajduje potwierdzenie w § 12 ust. 2 Regulaminu, który stanowi, że stanowiska i opinie Rady w innych sprawach, niż indywidualne, mogą zostać przyjęte w drodze uzgodnienia (czyli w innej formie, niż uchwała, o której stanowi § 12 ust.1 Regulaminu). Podkreślić zatem należy, że § 12 ust. 2 Regulaminu nie wyraża zasady, że każde rozstrzygnięcie Rady przybierające formę stanowiska lub opinii jest wyrażane w drodze uzgodnienia, ale że dotyczy to tylko stanowisk i opinii w sprawach innych niż indywidualne. *A contrario* trzeba więc stwierdzić, że **Rada w każdej sprawie noszącej cechy sprawy indywidualnej podejmuje uchwałę.**

Wobec powyższego należy ustalić czym jest „sprawa indywidualna”. Przepis art. 2 ustawy o KRS co prawda jasno wskazuje, że w postępowaniu przed Radą nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, jednakże przepis art. 1 pkt 1 Kodeksu postępowania administracyjnego jednoznacznie posługuje się pojęciem „*sprawy indywidualnej*”, w przeciwieństwie do przepisów innych procedur (karnej czy cywilnej). Stąd też stanowisko orzecznictwa i doktryny wyrażone na gruncie ww. przepisu pozwoli ustalić znaczenie tego pojęcia. Z uwagi na zdawkowy charakter regulacji procesowych zawartych w ustawie o KRS, zasadnym jest sięganie na zasadzie analogii do przepisów innych procedur, w zakresie nieuregulowanym w ustawie o KRS.

Przepis art. 2 ustawy o KRS co prawda jasno wskazuje, że w postępowaniu przed Radą nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, jednakże przepis art. 1 pkt 1 Kodeksu postępowania administracyjnego jednoznacznie posługuje się pojęciem „*sprawy indywidualnej*” w przeciwieństwie do przepisów innych procedur (karnej czy cywilnej). Stąd też stanowisko orzecznictwa i doktryny wyrażone na gruncie ww. przepisu pozwoli ustalić znaczenie tego pojęcia. Z uwagi na zdawkowy charakter regulacji procesowych zawartych w ustawie o KRS, zasadnym jest sięganie na zasadzie analogii do przepisów innych procedur, w zakresie nieuregulowanym w ustawie o KRS.

Jak wskazuje P. Przybysz „*Pojęcie sprawy indywidualnej nie ma samodzielnego znaczenia prawnego. Pojęcie to oznacza sprawę dotyczącą indywidualnie oznaczonego podmiotu w konkretnie określonej sprawie.*” (P. Przybysz, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, komentarz do art. 1, Lex/el, 2017). Pojęcie sprawy indywidualnej określane jest

niemalże bezspornie na gruncie k.p.a. jako sprawy cechującej się tzw. podwójną konkretnością, czyli sprawy dotyczącej indywidualnie oznaczonego adresata lub adresatów i dotyczącej jego (czy ich) konkretnej sytuacji (tak: M. Szewczyk, E. Szewczyk, *Generalny akt administracyjny*, str. 37). Jak z kolei wskazuje J. Borkowski *„Indywidualny charakter sprawy oznacza, że dotyczy ona ściśle określonego podmiotu oraz konkretnych jego praw i obowiązków”* (J. Borkowski *Zakres obowiązywania podmiotowy i przedmiotowy (w:) B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 2003, str. 14).

A contrario, sprawa, która nie ma indywidualnego charakteru to sprawa, która dotyczy nieograniczonej liczby osób, dotyczy spraw o charakterze powszechnym, ogólnym. Takie sprawy również należą do kompetencji Rady, a są nimi na przykład: uchwalanie zbioru zasad etyki zawodowej sędziów i asesorów sądowych oraz czuwanie nad ich przestrzeganiem (art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy o KRS), wypowiedanie się o stanie kadry sędziowskiej i asesorskiej (art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy o KRS), opiniowanie programów szkolenia w ramach aplikacji sędziowskiej, zakresu i sposobu przeprowadzania konkursów na aplikację sędziowską oraz egzaminów sędziowskich (art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy o KRS).

W świetle powyższego, w ocenie Skarżącej nie budzi żadnych wątpliwości, że sprawa wyrażenia opinii w przedmiocie dalszego zajmowania stanowiska sędziego Sądu Najwyższego jest sprawą indywidualną. Indywidualna ocena wyrażana przez Radę każdorazowo w postępowaniu dotyczącym zajmowania stanowiska sędziego Sądu Najwyższego, stanowi obligatoryjny element postępowania wyjaśniającego i w tym zakresie wywiera wpływ na rozstrzygnięcie sprawy. Wydanie tej oceny należy również kwalifikować, jako ocenę indywidualną. Ocena Rady nie jest przy tym wyłącznie oświadczeniem wiedzy o stanie faktycznym i prawnym konkretnej sprawy (w tym wypadku sprawy przed Prezydentem w przedmiocie wyrażenia zgody na dalsze zajmowanie stanowiska sędziego Sądu Najwyższego) i nie ma charakteru ogólnego, skoro dokonano w niej jednoznacznej oceny konkretnej osoby w konkretnej sytuacji faktycznej, która to ocena może mieć bezpośredni wpływ na przyznanie tej osobie uprawnień. Nie ma przy tym znaczenia, że opinia ta, zgodnie z ustawą o SN, nie ma dla Prezydenta RP wiążącego charakteru. Istotne jest bowiem, że opinia ta może mieć wpływ na rozstrzygnięcie Prezydenta RP i zostać przez niego uznana za istotną dla sprawy, jako wydana przez uprawniony organ.

Skarżonej Uchwale należy przypisać charakter uzgodnienia administracyjnego, o którym mowa w art. 106 k.p.a. Niewątpliwie bowiem Rada, tak jak na gruncie art. 106 k.p.a., na żądanie Prezydenta RP prowadzącego postępowanie, zobowiązana jest zająć w formie opinii stanowisko w sprawie będącej przedmiotem tego postępowania. Przepisy prawa materialnego, które przewidują obowiązek współdziałania dwóch organów przy wydawaniu decyzji (o którym mowa w art. 106 k.p.a.), zazwyczaj posługują się takimi określeniami, jak: decyzja ma być wydana „w porozumieniu”, „po porozumieniu”, „po uzgodnieniu”, „w uzgodnieniu” | z innym organem, „za zgodą” innego organu czy też „po zasięgnięciu opinii” innego organu (postanowienie NSA z dnia 12 listopada 2002 r., II SA/Łd 1056/02, ONSA 2003, nr 4, poz.

142). Tak jest też na gruncie art. 37 § 1a ustawy o SN, który stanowi, że „Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, **przed wyrażeniem zgody** na dalsze zajmowanie stanowiska sędziego Sądu Najwyższego, **zasięga opinii** Krajowej Rady Sądownictwa. Krajowa Rada Sądownictwa przekazuje Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej opinię w terminie 30 dni od dnia wystąpienia przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o przedstawienie tej opinii”.

Przepisy k.p.a. potwierdzają prawo strony do kwestionowania opinii wydawanej przez organ w ramach postępowania głównego. Stosownie bowiem do art. 106 § 5 k.p.a. zajęcie stanowiska przez organ następuje w drodze postanowienia, na które służy stronie zażalenie. Jak wskazano w uzasadnieniu uchwały NSA (7) w Warszawie z 9.11.1998 r., OPS 8/98; ONSA 1999/1, poz. 7, „Należy przyjąć, że niezależnie od nazwy, jaką przewidziano dla aktu wydawanego przez organ współdziałający (opinia, zgoda, stanowisko, uzgodnienie itp.), a także niezależnie od tego, że kodeks postępowania administracyjnego wymaga dla tych aktów formy postanowienia administracyjnego, są one «decyzjami» z materialnego punktu widzenia. Dlatego właśnie unormowanie dotyczące tych aktów zawarto w rozdziale 7 działu II k.p.a. pt. Decyzje. Postanowienie takie jest w istocie elementem głównego rozstrzygnięcia sprawy, następującego w formie decyzji administracyjnej. Taki jego status jest wzmocniony przez okoliczność, że sam kodeks przewiduje przed wydaniem postanowienia zawierającego stanowisko innego organu możliwość przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego (art. 106 § 4)”.

Na gruncie kpa przyjmuje się, że udzielenie jedynie informacji o niemożności załatwienia sprawy albo udzielenie przez organ administracji publicznej w formie pisemnych wyjaśnień jest traktowane w orzecznictwie sądowym, zależnie od okoliczności sprawy, bądź jako bezpodstawne uchylenie się organu od załatwienia sprawy w drodze decyzji, bądź jako decyzja administracyjna⁴.

W świetle powyższego, Skarżoną Uchwałę należy zakwalifikować jako uchwałę podlegającą zaskarżeniu stosownie do przepisów art. 44 ustawy o KRS. Do tego wniosku prowadzi analiza przedstawionych wyżej przepisów, jak również poglądy judykatury, która wskazuje, że „w razie wątpliwości co do rozumienia konkretnego przepisu prawa należy stosować taką wykładnię (zwłaszcza gdy istnieje kilka możliwości interpretacyjnych), jaka najbardziej odpowiada zasadom wyrażonym w Konstytucji”.⁵

Tezę o możliwości zaskarżenia uchwały Rady wyrażającej opinię w przedmiocie dalszego zajmowania stanowiska sędziego Sądu Najwyższego, potwierdzają przepisy ustawy z dnia 12 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz ustawy o Sądzie Najwyższym. Należy bowiem wskazać, że w tych przypadkach, w których Ustawodawca chciał przyznać niezaskarżalny i ostateczny charakter

⁴ por. postanowienie NSA w Warszawie z dnia 13 lipca 1983 r., II SA 593/83, ONSA 1983, nr 2, poz. 55; OSP 1988, z. 3, poz. 52

⁵ Wyrok SN z dn. 24.06.1993 r. sygn. akt: III ARN 33/93 („Państwo i Prawo” nr 9/1994); tak też orzeczenie TK z dn. 01.03.1994 r. sygn. akt: U 7/93 (OTK nr 1/1994).

opiniom Rady, co do dalszego zajmowania stanowiska sędziego, wyraźnie na to wskazał, tak jak to ma miejsce w przypadku uchwały Krajowej Rady Sądownictwa co do wyrażenia zgody na dalsze zajmowanie stanowiska sędziego, gdzie ustawodawca jasno wskazał, że uchwała ta jest ostateczna (por. art. 1 pkt 4 lit b ustawy z dnia 12 kwietnia 2018 r.). Skoro analogicznego zastrzeżenia co do ostatecznego charakteru opinii Rady, ustawodawca nie wskazał przy opinii dotyczącej sędziego Sądu Najwyższego, to należy uznać, że zastosowanie ma ogólna regulacja z art. 44 ust. 1 ustawy o KRS.

Dodać należy również, że § 36 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie zasad techniki prawodawczej stanowi, że *rozwiązania przewidziane w przepisach przejściowych i dostosowujących powinny być ukształtowane w sposób nieuciążliwy dla ich adresatów i pozostawiać im możliwość przystosowania się do przepisów nowej ustawy*. Zgodnie z powyższym zapisem, legislator tworzący przepisy przejściowe i dostosowujące powinien je tak formułować, by:

- (a) przewidziane w nich rozwiązania były ukształtowane w sposób najmniej uciążliwy dla adresatów tych przepisów,
- (b) dawały adresatom możliwość przystosowania się do przepisów nowej ustawy bez uszczerbku dla ich interesów.⁶

Jak wskazał Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 13 kwietnia 1999 roku, zasada ochrony zaufania obywatela do państwa i do stanowionego przez niego prawa od dawna była traktowana przez Trybunał Konstytucyjny, jako oczywista cecha demokratycznego państwa prawnego. Ustawodawca, chcąc pozostawać w zgodzie z klauzulą demokratycznego państwa prawnego musi uwzględniać przy kolejnych modyfikacjach stanu prawnego konsekwencje faktyczne i prawne, jakie zrodził on do chwili wejścia w życie nowych uregulowań. W związku z tym, że demokratyczne państwo prawne oznacza państwo, w którym chroni się zaufanie obywatela do państwa i stanowionego przez niego prawa, ustawodawca dokonując kolejnych zmian stanu prawnego nie może stracić z pola widzenia interesów podmiotów na które nakłada się dodatkowe obowiązki, nieprzewidziane poprzednimi uregulowaniami.⁷ Może to uczynić za pomocą powszechnie przyjętych technik stanowienia prawa, ze szczególnym uwzględnieniem techniki przepisów przejściowych.⁸ Podobną rolę przepisom przejściowym przypisuje Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 19 maja 1999 roku. W orzeczeniu tym stwierdzono, że *„zasada państwa prawnego wymaga, by zmiana prawa dotychczas obowiązującego, która pociąga za sobą niekorzystne skutki dla sytuacji prawnej podmiotów, była dokonywana z zastosowaniem techniki przepisów przejściowych, a co*

⁶ T. Bąkowski, P. Bielski, K. Kaszubowski, J. Stelina, I. Wasylewski, G. Wierczyński, *Zasady techniki prawodawczej. Komentarz do rozporządzenia*. Warszawa 2003, str. 199.

⁷ Wyrok TK z dn. 13.04.1999 r. sygn. akt: K 36/98 (OTK nr 3/1999).

⁸ T. Bąkowski, P. Bielski, K. Kaszubowski, J. Stelina, I. Wasylewski, G. Wierczyński, *Zasady techniki... op. cit.* str. 200.

najmniej odpowiedniego vacatio legis. Stwarzają one bowiem zainteresowanym podmiotom możliwość przystosowania się do nowej sytuacji prawnej.”⁹ Niewątpliwie najmniej przyjazne dla adresatów jest przyjęcie w przepisach przejściowych zasady bezpośrednio obowiązywania prawa. Najmniej uciążliwe jest natomiast stworzenie tzw. przepisów specjalnych. Ma to szczególne znaczenie ze względu na ochronę praw słuszenie nabytych (por. art. 2 Konstytucji).

Abstrahując więc od tego, że opinia w przedmiocie dalszego zajmowania stanowiska sędziego Sądu Najwyższego przybiera formę zaskarżalnej uchwały, do czego prowadzi wykładnia przepisów ustawy o KRS, należy wskazać, że pogląd ten uzasadnia również zasada ochrony praw słuszenie nabytych, wynikająca z art. 2 Konstytucji. Przyjęcie, że opinia Rady w przedmiocie dalszego zajmowania stanowiska sędziego Sądu Najwyższego powinna przybrać formę uchwały, oznacza, że stosownie do § 14 Regulaminu, uchwała powinna zostać podpisana przez Przewodniczącego Rady, a nie – tak jak to miało miejsce w niniejszej sprawie – przez Wiceprzewodniczącego Rady. Podpis osoby upoważnionej stanowi zaś obligatoryjny element uchwały. Jak wskazuje orzecznictwo *„Brak podpisu osoby upoważnionej do podpisania decyzji powoduje, że pismo takie nie ma charakteru decyzji, jest tzw. nieaktem”* (wyrok WSA w Krakowie z dnia 28 września 2017 r., II SA/Kr 721/17). Brak podpisu osoby uprawnionej powoduje, że uchwała dotknięta jest istotną wadą.

Mając na uwadze powyższe, Skarżona Uchwała powinna zawierać elementy, na które wskazują przepisy art. 42 ust. 1 i 3 ustawy o KRS, tj. zawierać uzasadnienie oraz pouczenie o sposobie wniesienia odwołania. W ocenie Skarżącej stanowisko wyrażone w opinii zostało wyrażone w sposób na tyle lakoniczny i ogólnikowy, że nie poddaje się kontroli instancyjnej. Przepisy art. 42 ust. 1 ustawy o KRS, w przeciwieństwie chociażby do przepisów kodeksowych regulujących procedurę cywilną, karną, czy administracyjną nie określają elementów składowych uzasadnienia uchwały. Nie oznacza to jednak, że Rada ma w tym zakresie pełną dowolność, bowiem uzasadnienie to powinno realizować te same cele, co cele uzasadnienia wyroku, postanowienia, czy decyzji.

Celem zaś uzasadnienia każdego rozstrzygnięcia – tak decyzji administracyjnej, wyroku sądu, jak i w tym wypadku uchwały – jest wykazanie, że przyjęte rozstrzygnięcie jest wynikiem poprawnego logicznie procesu stosowania normy materialnej przy równoczesnym przestrzeganiu norm procesowych. Uzasadnienie powinno umożliwiać kontrolę poprawności podjętego rozstrzygnięcia, czy wyrażonej oceny, w tym również przez sąd, który - sprawując kontrolę w oparciu o przepisy prawa - nie zastępuje organu w tym zakresie. Motywy jakimi kierowano się przy wydaniu rozstrzygnięcia muszą wprost wynikać z uzasadnienia, umożliwiając sądowi kontrolę prawidłowości działań organu, które doprowadziły do wydania takiego, a nie innego rozstrzygnięcia (por. np. wyrok NSA z dnia 8 maja 2014 r., II OSK 2890/12; wyrok NSA z dnia 1 grudnia 2015 r., I OSK 1503/14; wyrok NSA z dnia 5 stycznia 2016 r., II OSK 1064/14; wyrok WSA w Poznaniu z dnia 20 stycznia 2016 r., IV SA/Po 958/15; wyrok WSA w Gliwicach z dnia 13 września 2016 r., IV SA/Gl 555/16 - dostępne na stronie

⁹ Wyrok NSA w W-wie z dn. 27.05.1999r. sygn. akt: V SA 1920/98 (LEX nr 50187).

internetowej www.orzeczenia.nsa.gov.pl). Orzecznictwo wskazuje jasno, że „*Celem uzasadnienia jest wyjaśnienie toku myślenia prowadzącego do zastosowania przepisu prawnego w sprawie*” (wyrok WSA w Warszawie z dnia 14.06.2010 r., VII SA/Wa 2161/09, CBOSA). Dlatego też każde uzasadnienie, również uzasadnienie uchwały, o której mowa w art. 42 ust. 1 ustawy o KRS, powinno być spójne i logiczne oraz wyjaśniać zasadność przesłanek, którymi kierowano się przy załatwianiu sprawy.

Nie sposób zaś przyjąć, aby stwierdzenie, że „(...) *wyrażenie zgody na dalsze zajmowanie stanowiska nie jest zgodne z interesem wymiaru sprawiedliwości i ważnym interesem społecznym, w szczególności z racjonalnym kadr Sądu Najwyższego i potrzebami wynikającymi z obciążenia zadaniami Izby Cywilnej Sądu Najwyższego*” wyjaśniało, dlaczego możliwość dalszego zajmowania przez Skarżącą stanowiska sędziego Sądu Najwyższego została negatywnie zaopiniowana – tym bardziej, że uzasadnienie sprowadza się do przytoczenia klauzul generalnych z art. 37 § 1b ustawy o SN.

Jak już wskazano powyżej, ani ustawa o SN, ani ustawa o KRS nie określa przesłanek, jakie powinien spełnić sędzia Sądu Najwyższego, aby Prezydent wyraził zgodę na dalsze zajmowanie stanowiska sędziego Sądu Najwyższego. Skoro przepisy nie określają w jakich przypadkach możliwe jest wyrażenie zgody, a w jakich odmowa jej udzielenia, jak również nie precyzują kiedy Rada wydaje opinię pozytywną a kiedy negatywną, to znaczy, że ustawodawca pozostawił tą kwestię do swobodnej oceny Prezydenta i Rady.

W istocie więc rozstrzygnięcie Prezydenta, jak i opinia Rady ma czysto uznaniowy charakter. Na gruncie Kodeksu postępowania administracyjnego szczególną wagę i rolę przypisuje się zaś uzasadnieniu decyzji uznaniowej i wypracowane na tym gruncie jednolite orzecznictwo sądów administracyjnych nie powinno pozostać obojętne dla oceny niniejszej sprawy. Jak wskazuje zaś judykatura „*W związku z wydawaniem decyzji o charakterze uznaniowym na organie administracji cięży obowiązek szczególnie starannego sporządzenia ich uzasadnienia, zwłaszcza decyzji dla strony negatywnych. Ze względu na możliwy do podniesienia zarzut przekroczenia granic uznania administracyjnego, obowiązki w zakresie uzasadnienia decyzji są większe wobec organu orzekającego w ramach uznania administracyjnego aniżeli w przypadku orzekania w ramach ustawowego związania*” (wyrok NSA z dnia 10.05.2012 r., I OSK 369/12, CBOSA). Uzasadnienie Skarżonej Uchwały nie zawiera jednak klarownej argumentacji i w żadnym wypadku nie wyjaśnia, dlaczego „*dalsze zajmowanie stanowiska nie jest zgodne z interesem wymiaru sprawiedliwości i ważnym interesem społecznym*”. **Uzasadnienie nie zawiera zatem elementów wyjaśniających i przekonujących, które są obligatoryjnym elementem uzasadnienia każdego rozstrzygnięcia. Tak sporządzone uzasadnienie w istocie znacznie również utrudnia (a wręcz uniemożliwia) prześledzenie i skontrolowanie toku rozumowania Rady i przeprowadzenie wyczerpującej kontroli wyrażonej oceny.**

Mając na uwadze powyższe, Skarżąca wskazuje, że tak sformułowane uzasadnienie uniemożliwia jej skuteczną realizację prawa do obrony i podniesienie merytorycznych

zarzutów co do oceny wyrażonej przez Radę. Skarżąca nie wie bowiem, dlaczego w ocenie Rady zajmowanie przez nią stanowiska sędziego Sądu Najwyższego od dnia ukończenia 65. roku życia nie jest zgodne z interesem wymiaru sprawiedliwości i interesem społecznym, skoro było zgodnym od dnia powołania do dnia wydania Skarżonej Uchwały. Sędzia SN Maria Szulc swoim zachowaniem nie podważyła rękojmi należytego wykonywania powierzonych jej obowiązków. Nie zaszły również żadne okoliczności, które powodowałyby, że nie spełnia którejkolwiek z przesłanek wymienionych w art. 30 § 1 ustawy o SN. Automatyczne przyjęcie, że osoba, która ukończyła 65. rok życia nie jest zdolna, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków sędziego (a zatem nie spełnia kryterium, o którym mowa w art. 30 § 1 pkt 7 ustawy o SN) jest nie tylko oceną przekraczającą zasady logiki i doświadczenia życiowego oraz noszącą rażące znamiona dowolności, ale także oceną krzywdzącą dla obywatela.

Działając w ramach uznania administracyjnego, organ ma możliwość wyboru rozstrzygnięcia w określonym stanie faktycznym, co nie oznacza, że korzystając z możliwości działania na zasadzie uznania administracyjnego, może on podejmować decyzje w sposób dowolny (wyrok NSA z dnia 3 września 2010 r., II GSK 745/09, LEX nr 746123).

Mając na uwadze powyższe należy wskazać, że Skarżona Uchwała nie spełnia wymogów formalnych, tj. nie zawiera prawidłowo sporządzonego uzasadnienia, co stanowi dostateczną podstawę do jej uchylenia, jako uniemożliwiającego Skarżącemu merytoryczne podważenie zasadności tej opinii a tym samym jej kontrolę instancyjną¹⁰.

Jak już wskazano powyżej, postępowanie w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej dalszego zajmowania stanowiska sędziego Sądu Najwyższego, niewątpliwie ma charakter sprawy indywidualnej. Artykuł 29 ust. 1 ustawy o KRS stanowi przy tym jasno, że w sprawach indywidualnych osoba, której praw lub obowiązków dotyczyć ma uchwała Rady, jest uczestnikiem postępowania przed Radą. Artykuł 29 ust. 2 doprecyzowuje to uprawnienie wskazując, że uczestnika postępowania informuje się o terminie posiedzenia, na którym będzie rozpatrywana jego sprawa. Co więcej, art. 33 ust. 1 ustawy o KRS nakłada na Radę obowiązek zapewnienia możliwości składania wyjaśnień przez uczestników postępowania.

Należy wskazać także na to, że art. 37 ustawy o SN, który stanowi podstawę wydania Skarżonej Uchwały, wymienia przesłanki, którymi powinna kierować się Rada. Wśród nich nie ma weryfikacji kwalifikacji sędziów SN na podstawie akt osobowych i pozostałej dokumentacji, a to jak wynika z treści Skarżonej Uchwały miało bezpodstawnie miejsce w odniesieniu do Skarżącej i jak wynika z treści Skarżonej Uchwały było przyczyną podjęcia decyzji przez Radę. Należy podkreślić, że weryfikacja kwalifikacji Skarżącej była dokonywana w toku procedury

¹⁰ Rozstrzygnięcie – zawierające negatywną opinię – oraz jej uzasadnienie, jako przejaw woli Rady, stanowi zaś całość, w której poszczególne jej części, a w szczególności przesłanki faktyczne, uzasadnienie rozstrzygnięcia i samo rozstrzygnięcie są nierozdzielnie związane, wzajemnie się uzupełniają, warunkują i powinny być oceniane łącznie.

nominacyjnej na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego.

W tym kontekście podnieść trzeba, że obecnie w Izbie Cywilnej Sądu Najwyższego orzeka mniej niż 20 sędziów na 35 etatów. Skarżona Uchwała, negatywnie opiniująca Skarżącą do dalszego pełnienia przez nią stanowiska sędziego Sądu Najwyższego stoi w całkowitej sprzeczności z dobrem wymiaru sprawiedliwości i racjonalnym wykorzystaniem kadr. W szczególności z zapewnieniem stronom postępowania rozstrzygnięcia sprawy w rozsądnym terminie. Definiując dobro wymiaru sprawiedliwości, SN wielokrotnie wypowiedział się, że wymaga ono *“nieustannej dbałości o autorytet przez każdy sąd, co osiąga się m.in. poprzez bezstronne, wnikliwe i sprawne przeprowadzenie postępowania sądowego w każdej sprawie, i ukończenie go bez zbędnej zwłoki”* (por. m.in. post. SN z 18.3.2005 r., III KO 2/05, OSNwSK 2005, Nr 1, poz. 592). Zasadniczym elementem dobra wymiaru sprawiedliwości jest potrzeba przeprowadzenia rzetelnego procesu czyli procesu, który zakończy się w rozsądnym terminie i prowadzony będzie przez bezstronny (zarówno w aspekcie subiektywnym, jak i obiektywnym) sąd w sposób wolny od negatywnych wpływów z zewnątrz i z poszanowaniem uprawnień jego uczestników, wzmacniając tym samym zaufanie społeczne do samodzielności sądu (por. L.K. Paprzycki, Dobro wymiaru sprawiedliwości, s. 404; por. też R.E. Masznicz, Przekazanie sprawy, s. 117-118).

W orzecznictwie SN wskazać można dwie kwestie, które decydują o zagrożeniu dla dobra wymiaru sprawiedliwości. Pierwsza z nich obejmuje wszelkie okoliczności, które rodziłyby uzasadnione podejrzenie odnośnie do bezstronności sądu. Druga kwestia związana jest z zagrożeniem dla rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie (por. m.in. post. SN z 25.6.2008 r., IV KO 62/08, OSNwSK 2008, Nr 1, poz. 1318).

III. OCZYWISTA ZASADNOŚĆ ODWOŁANIA

O oczywistym uzasadnieniu odwołania mowa jest wtedy, gdy zaskarżone rozstrzygnięcie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami¹¹.

Skarżona uchwała stoi w oczywistej i niebudzącej żadnej wątpliwości sprzeczności z art. 180 ust. 1 w zw. z art. 173, art. 10, art. 178 ust. 1 oraz art. 2 Konstytucji. Zgodnie z tą normą sędziowie są nieusuwalni. Tymczasem skutkiem wydania Skarżonej Uchwały jest de facto usunięcie sędziego Sądu Najwyższego Marii Szulc z urzędu. Uchwała godzi zatem wprost w jednoznaczny i niepodlegający odmiennej wykładni przepis art. 180 ust. 1 Konstytucji.

Okoliczności tej nie zmienia fakt, że została ona wydana w oparciu o art. 37 § 1, 1a oraz 1b ustawy o SN w związku z art. 5 wskazanej wyżej w niniejszym odwołaniu nowelizacji z dnia 10 maja 2018 roku. Przepisy te bowiem są w oczywisty sposób niezgodne z wywodzoną z art. 2 Konstytucji zasadą *lex retro non agit* i nie powinny być stosowane. W takiej sytuacji KRS

¹¹ Ereciński, Tadeusz. Art. 398(9). W: Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom III. Postępowanie rozpoznawcze, wyd. V. Wolters Kluwer, 2016, art. 398⁹ KPC T. II red. Piasecki 2016, wyd. 7/Piotrowska.

miała, zgodnie z art. 87 Konstytucji, obowiązek nie stosować takich niekonstytucyjnych norm i na podstawie art. 8 ust. 2 Konstytucji oprzeć się wprost na art. 180 ust. 1 Konstytucji. Pominięcie, przy wydawaniu Skarżonej Uchwały art. 180 ust. 1 Konstytucji stanowiło rażące naruszenie prawa świadczące równocześnie o oczywistym uzasadnieniu niniejszej odwołania.

IV. OPLATA SĄDOWA

Na mocy art. 44 ust. 3 ustawy o KRS do postępowania przed Sądem Najwyższym stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej. Zgodnie z treścią art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w sprawach z zakresu prawa pracy pobiera się opłatę podstawową od skargi kasacyjnej w kwocie 30 złotych. Opłata w wysokości 30 zł została uiszczona.

adw. Sylwia Gregorczyk-Abram

adw. Michał Wawrykiewicz

Załączniki:

1. odpis pełnomocnictwa wraz z dowodem uiszczenia opłaty skarbowej;
2. 3 odpisy odwołania.